

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 68/2014-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2014 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudkyne Jany Baricovej, sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudkyne Marianny Mochnáčovej, a sudcov Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Sergeja Kohuta, Milana Ľalíka, Lajosa Mészároša (sudca spravodajca) a Rudolfa Tkáčika o sťažnostiach J. A., V. H., Bc. A. T., F. T., Z. M., J. D., zastúpených advokátom JUDr. Jozefom Čorbom, PhD., Advokátska kancelária, Žižkova 39, Košice, vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb poslancov obecného zastupiteľstva a proti výsledku volieb poslancov Obecného zastupiteľstva obce Kvakovce konaných 15. novembra 2014 vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 15560/2014 a o sťažnosti J. T., zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Čorbom, PhD., Advokátska kancelária, Žižkova 39, Košice, vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu a proti výsledku volieb starostu obce Kvakovce konaných 15. novembra 2014 vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 15561/2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti J. A., V. H., Bc. A. T., F. T., Z. M., J. D. vedenú pod sp. zn. Rvp 15560/2014 a sťažnosť J. T. vedenú pod sp. zn. 15561/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 15560/2014.

2. Sťažnosti J. A., V. H., Bc. A. T., F. T., Z. M., J. D. a J. T. p r i j í m a na ďalšie konanie.

3. Návrhu J. A., V. H., Bc. A. T., F. T., Z. M., J. D. a J. T. na vydanie predbežného opatrenia n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. novembra 2014 doručené sťažnosti J. A., V. H., Bc. A. T., F. T., Z. M., J. D. (ďalej len „sťažovatelia v 1. rade“) vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb poslancov obecného zastupiteľstva a proti výsledku volieb poslancov Obecného zastupiteľstva obce Kvakovce konaných 15. novembra 2014. Sťažovatelia v 1. rade svoje sťažnosti smerujú proti Mgr. R. K., Ing. K. Š., Ing. F. T., A. J. (ďalej aj „odporcovia“). Sťažnosti sú vedené pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 15560/2014. Vec bola ako pridelená sudcovi spravodajcovi Lajosovi Mészárosovi.

2. Ústavnému súdu bola 26. novembra 2014 doručená sťažnosť J. T. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“; spolu ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu a proti výsledku volieb starostu obce Kvakovce konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľ v 2. rade svoju sťažnosť smeruje proti Mgr. R. K. (ďalej aj „odporca“). Sťažnosť je vedená pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 15561/2014. Vec bola ako pridelená sudcovi spravodajcovi Lajosovi Mészárosovi.

3. Zo sťažností vyplýva, že vo voľbách poslancov obecného zastupiteľstva a starostu obce Kvakovce konaných dňa 15. novembra 2014 hlasovalo aj 119 obyvateľov, ktorí podľa sťažovateľov boli prihlásení na pobyt v obci Kvakovce v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a zákonmi.

4. V prvom rade sťažovatelia namietajú, že prihlásenie 119 občanov na trvalý pobyt v obci Kvakovce bolo protizákonné, keďže toto prihlásenie bolo vykonané Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Vranov nad Topľou (ďalej len „OR PZ“), pričom podľa sťažovateľov neboli splnené zákonné podmienky na prihlásenie obyvateľov OR PZ. Sťažovatelia v tomto smere argumentujú, že nedošlo k nečinnosti ohlasovne v tom smere, že by si neplnila povinnosti, a bolo by zákonné postupovať spôsobom, že prihlásenie

obyvateľov vykoná OR PZ. Podľa sťažovateľov ohlasovňa obec Kvakovce sa nikdy nedopustila nečinnosti a vždy konala promptne vo veci hlásenia trvalého pobytu občanov. Každé hlásenie pobytu obec Kvakovce riadne preverila z hľadiska splnenia zákonných podmienok na ohlásenie trvalého pobytu a v prípade splnenia zákonných podmienok urobila záznam o hlásení pobytu občana v evidencii pobytu občanov. V prípade, že neboli splnené podmienky na zaevidovanie trvalého pobytu občana, obec Kvakovce ako ohlasovňa ihneď upovedomila daného občana. V tomto smere sťažovatelia uvádzajú viaceré príklady, keď pokiaľ obec Kvakovce dostala požiadavku na prihlásenie na trvalý pobyt, bezodkladne túto požiadavku vybavila. Pokiaľ osoba preukázala splnenie všetkých zákonom vyžadovaných predpokladov, tak ju obec na trvalý pobyt aj prihlásila. V žiadnom prípade teda nebolo možné konštatovať nečinnosť obce Kvakovce pri hlásení pobytu občanov, nenastali podmienky opísané v hypotéze ustanovenia § 26a zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 253/1998 Z. z.“) a OR PZ nemalo právomoc prihlásiť obyvateľov na trvalý pobyt v obci Kvakovce.

5. Podľa sťažovateľov navyše drvivá väčšina zo 119 prihlásených občanov, ktoré na trvalý pobyt v obci Kvakovce prihlásilo OR PZ dňa 13. novembra 2014, sa nikdy v priebehu roka 2014 nehlásila na pobyt na ohlasovni obce Kvakovce. Podľa sťažovateľov nezákonným postupom OR PZ došlo k ovplyvneniu demokratickej súťaže politických síl vo voľbách do územnej samosprávy v obci Kvakovce. Podnet na nečinnosť obce Kvakovce dostalo OR PZ podľa mienky sťažovateľov zrejme od občanov Mgr. R. K. a Ing. V. T., ktorí sa však osobne na pobyt nehlásili (Ing. T. ako splnomocnenec prihlasoval iné osoby, Mgr. K. je v obci prihlásený na pobyt ako bezdomovec od roku 2006). Podľa sťažovateľov obec reagovala na tieto podnety ešte 12. novembra 2014, keď svoj postup e-mailovou komunikáciou vysvetlila aj JUDr. D. z Ministerstva vnútra Slovenskej republiky aj pplk. B., na čo pplk. B. reagoval mailom z 13. novembra 2014 o 14.44 h. Napriek tomu, že obec vysvetlila OR PZ celú situáciu i svoj postup, pristúpilo OR PZ 13. novembra 2014 k prihlasovaniu občanov na trvalý pobyt v obci Kvakovce.

6. Ako ďalšiu námietku sťažovatelia uvádzajú, že došlo k prihláseniu 80 zo 119 obyvateľov na nebytové priestory, konkrétne rekreačné chaty, ktoré podľa sťažovateľov

nesplňajú zákonné požiadavky (zákon č. 253/1998 Z. z.) na bytové budovy. Podľa sťažovateľov nie je automaticky možné prihlásiť sa na trvalý pobyt v akejkoľvek budove na individuálnu rekreáciu, ale iba v takej budove, ktorej aspoň časť spĺňa požiadavky na trvalé bývanie a je na takéto účely určená (v tejto súvislosti sťažovatelia poukazujú aj na § 43c zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov). Vzhľadom na uvedené argumenty a dôkazy je podľa sťažovateľov zrejmé, že OR PZ nepostupovalo správne, ak tieto osoby prihlásilo bez ďalšieho na trvalý pobyt v budovách určených na nebytové účely – účely individuálnej rekreácie. V tejto súvislosti sťažovatelia ďalej poukazujú na skutočnosť, že pre jednu rekreačnú chatu si prihlasovalo trvalý pobyt 10 až 11 plnoletých občanov.

7. Sťažovatelia poukázali aj na skutočnosť, že 24 zo 119 obyvateľov síce boli prihlásení na trvalý pobyt v bytových budovách, ku ktorým však nemajú vlastnícky alebo spoluvlastnícky vzťah. Sťažovatelia odkazujú aj na čestné vyhlásenia vlastníka jednej z bytových budov, v zmysle ktorého vlastník rodinného domu vyhlásil, že nedal súhlas na prihlásenie trvalého pobytu v jeho rodinnom dome žiadnej tretej osobe. Sťažovatelia upriamili pozornosť aj na skutočnosť, že na prihlasovacích lístkoch viacerých občanov, ktoré boli zaslané obci Kvakovce a ktoré sťažovatelia prikladajú k sťažnosti, sa nenachádza súhlas vlastníkov týchto budov s prihlásením uvedených osôb na trvalý pobyt v ich rodinných domoch a nebolo priložené ani iné písomné udelenie súhlasu na prihlásenie na trvalý pobyt. Ak tieto osoby OR PZ prihlásilo na pobyt bez súhlasu vlastníkov budov, ku ktorým sa na pobyt hlásili, ide podľa úsudku sťažovateľov o flagrantné porušenie zákona, ktoré má za následok skreslenie výsledku volieb do orgánov územnej samosprávy obce Kvakovce. Pokiaľ podľa sťažovateľov uvážime, že rozdiel medzi posledným zvoleným kandidátom do obecného zastupiteľstva a prvým nezvoleným kandidátom bol len jeden hlas, potom samotné prihlásenie troch osôb na pobyt v rodinnom dome súp. č. 39 by mohlo výrazne ovplyvniť výsledky volieb.

8. Sťažovatelia taktiež namietli, že 15 obyvateľov zo 119 bolo prihlásených na trvalý pobyt v obci Kvakovce bez toho, aby boli prihlásení ku konkrétnej budove. Takýto postup podľa sťažovateľov umožňuje § 5 zákona č. 253/1998 Z. z., avšak len občanovi, ktorému bol trvalý pobyt zrušený podľa § 7 ods. 1 písm. d) až g) zákona č. 253/1998 Z. z. a ktorý

sa nemôže prihlásiť na trvalý pobyt podľa § 3 alebo § 4 zákona č. 253/1998 Z. z. Ani jedna z týchto podmienok nebola podľa presvedčenia sťažovateľov splnená, pretože išlo o osoby, ktorým nebol zrušený trvalý pobyt a ktoré majú kde bývať, pretože stále majú svoj trvalý pobyt tam, kde bývali dosiaľ.

9. Pokračujúc vo svojej sťažnosti, sťažovatelia namietajú neautentickosť a účelovosť prihlásenia 119 občanov na trvalý pobyt v obci Kvakovce. Sťažovatelia vzniesli pochybnosti o skutočnosti, či lístky pre prihlásenie trvalého pobytu skutočne podpísali prihlasovaní obyvatelia. Podľa sťažovateľov prihlasovací lístok Z. S. a J. S. sú podpísané podpismi, ktoré vykazujú nápadné znaky zhody, podpis Mgr. A. M. na prihlasovacom lístku sa výrazne odlišuje od jej podpisu na listine o výsledkoch volieb do orgánov samosprávy konaných 15. novembra 2014 v obci Kvakovce, ktorú podpisovala ako predsedníčka miestnej volebnej komisie, a od podpisu, ktorým 24. septembra 2014 podpisovala sľub člena miestnej volebnej komisie, a od podpisu na listine o poučení člena miestnej volebnej komisie. Takýchto príkladov sťažovatelia uvádzajú vo svojej sťažnosti viaceré (spolu 5 príkladov). Vzhľadom na uvedené skutočnosti je podľa názoru sťažovateľov otázne, či sa prihlásenie týchto občanov na pobyt v obci Kvakovce uskutočnilo na základe nimi riadne prejavenej vôle a či prihlasovacie lístky boli skutočne podpísané osobami, ktorých sa mali tieto lístky týkať. Takéto skutočnosti by mali za následok, že prihlasovacie lístky týchto občanov sú falzifikáty a ich prihlásenie na trvalý pobyt nemohlo byť legálne.

10. Účelovosť prihlásenia vidia sťažovatelia najmä v tom, že k prihláseniu obyvateľov na trvalý pobyt došlo 2 dni pred konaním volieb. Podľa sťažovateľov existujú legitímne pochybnosti o skutočnom, úprimnom a pravdivom úmysle prihlásených 119 obyvateľov dlhodobo bývať v obci Kvakovce. Osoby, ktoré sa prihlasovali na pobyt v obci Kvakovce v období tesne pred konaním volieb, sú dlhé roky vlastníkami rekreačných chat v katastri obce Kvakovce, ktoré využívajú na krátkodobú rekreáciu najmä počas víkendov či letných dovolení a nikdy dosiaľ neprejavovali záujem trvalo sa presťahovať z miesta svojho bydliska do obce Kvakovce. Títo občania nikdy trvalo nebývali v obci Kvakovce a nie je možné domnievať sa, že by mali skutočný a úprimný záujem o trvalé dlhodobé bývanie v tejto obci. Sťažovatelia sú presvedčení, že úmyslom 119 obyvateľov bolo účelovo a špekulatívne sa prihlásiť na trvalý pobyt v obci Kvakovce, aby mohli hlasovaním

vo voľbách ovplyvniť demokratickú súťaž politických síl. Títo obyvatelia nemajú podľa sťažovateľov k obci Kvakovce právne relevantný vzťah, ktorý je vedený úmyslom tvoriť integrálnu súčasť personálneho substrátu obce. Takéto špekulatívne prihlasovanie na trvalý pobyt, aj nebyť už uvedených porušení zákona pri prihlasovaní na pobyt, by bolo potrebné považovať podľa názoru sťažovateľov za konanie obchádzajúce účel zákona (*in fraudem legis*). O zložení orgánov obce tak nerozhodli podľa sťažovateľov občania trvale sa zdržujúci v obci, ktorých sa rozhodnutia orgánov obce dotýkajú bezprostredne a najviac ovplyvňujú ich každodenný život. O zložení orgánov obce rozhodli predovšetkým tí obyvatelia obce, ktorí sa prihlásili na trvalý pobyt v obci len pár dní pred dňom konania volieb. Takýto postup spôsobuje podľa sťažovateľov neústavnosť a nezákonnosť volieb do orgánov územnej samosprávy aj v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu, pričom sťažovatelia poukázali na nálezy ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 6/2011, sp. zn. PL. ÚS 110/07.

11. Na účelovosť a špekulatívnosť prihlasovania niektorých občanov na trvalý pobyt poukazuje podľa sťažovateľov primárne skutočnosť, že niektoré z osôb, ktoré sa tesne pred termínom volieb prihlasovali na pobyt v obci Kvakovce, sa takýmto spôsobom správali už predtým. Podľa sťažovateľov je vysoko pravdepodobné, že hromadné prihlasovanie obyvateľov na trvalý pobyt v obci Kvakovce nebolo náhodné, ale premyslene organizované s cieľom zvýšiť voličskú základňu pre niektorých kandidátov na funkciu starostu a funkciu poslancov obecného zastupiteľstva. Konkrétne malo ísť podľa sťažovateľov o voličskú základňu zvoleného starostu Mgr. R. K. a zvolených poslancov obecného zastupiteľstva Ing. Š., Ing. T. a A. J. Uvedení kandidáti sú rovnako ako skupina 119 občanov náhle prihlásených na trvalý pobyt vlastníckmi rekreačných chat v katastri obce Kvakovce v rekreačnej oblasti Dobrá, pričom reálne nebývajú v týchto chatách, ktoré využívajú len na individuálnu rekreáciu, ale svoj trvalý pobyt majú zväčša v meste P. Sťažovatelia uviedli, že títo občania ako rekreanti v obci Kvakovce majú medzi sebou nadviazané určité vzťahy, spájajú ich spoločné záujmy, ktoré sa však týkajú iba rekreačnej oblasti Dobrá nachádzajúcej sa v katastri obce Kvakovce, a nie obce Kvakovce ako celku. Skutočnosť, že svoju činnosť premyslene koordinovali, nasvedčuje to, že sa hlásili na pobyt v obci v rovnaký deň, viacerí sa hlásili na pobyt k rovnakým nebytovým budovám. Správanie

vlastníkov rekreačných chát podľa sťažovateľov koordinoval najmä zvolený starosta Mgr. R. K., ktorý verejne dlhodobo agitoval, aby dosiahli zvrhnutie dovtedajšieho vedenia obce a zvolenie jeho osoby do funkcie starostu obce. Svoje správanie podľa sťažovateľov koordinovali aj prostredníctvom webovej stránky www.domasacity.sk, na ktorej dochádzalo doslova k verbovaniu občanov vlastniacich rekreačné chaty k účasti na voľbách a očierňovaniu predstaviteľov doterajšieho vedenia obce. Sťažovatelia uviedli, že držiteľom uvedenej webovej stránky je podľa evidencie v databáze sk-nic.sk Združenie chatárov a rekreantov Domaše, IČO: 42345553, so sídlom Kvakovce 428.

12. Podľa sťažovateľov možno predpokladať, že 119 vlastníkov rekreačných chát v rekreačnej oblasti Dobrá, resp. ich rodinných príslušníkov a známych, sa prihlasovalo na trvalý pobyt v obci Kvakovce dva dni pred voľbami do orgánov obce Kvakovce s úmyslom ovplyvniť výsledky volieb tak, aby boli do orgánov obce zvolení zástupcovia chatárov a rekreantov, reprezentovaní predovšetkým odporcom, ktorí však nemajú k obci Kvakovce žiadny vzťah, nikdy v nej dlhodobo nebývali, nikdy nemali skutočný záujem o trvalý pobyt v obci a nemali záujem stať sa súčasťou územného spoločenstva všetkých obyvateľov obce Kvakovce.

13. Sťažovatelia taktiež namietajú porušenie volebného moratória. Uviedli, že ustanovenia zákona upravujúce volebnú kampaň hrubo porušené zo strany odporcu, keďže ten osobne 14. novembra 2014, teda menej ako 24 hodín pred konaním volieb, osobne navštevoval obyvateľov obce Kvakovce v ich obydliach a rozdával im letáky, ktorých obsah sa týkal volebnej kampane, jeho predchádzajúcej i súčasnej politickej činnosti. Sťažovatelia uviedli, že v nich tvrdil, že bol v kampani ohováraný inými osobami, ktorých identitu nepozná, a preto podá trestné oznámenie. Distribúcia letákov, ktoré sa svojím obsahom evidentne venujú predvolebnému súpereniu, v ktorých kandidát na starostu a poslanca obecného zastupiteľstva vykresľuje svoju osobu ako obeť domnelých útokov neznámych osôb, ktoré sa ho snažili ohovárať tesne pred voľbami, nemožno podľa sťažovateľov vnímať inak ako kampaň na prospech tohto daného kandidáta.

14. Sťažovatelia sú toho názoru, že prihlásenie 119 nových obyvateľov na trvalý pobyt 2 dni pred konaním volieb do orgánov obecnej samosprávy mal za následok, že počet

voličov vzrástol z pôvodných 360 na 479 voličov. Podľa sťažovateľov ak uvážime, že vo voľbách starostu hlasovalo celkovo 358 voličov a vo voľbách do obecného zastupiteľstva hlasovalo 362 voličov, je zrejmé, že početnú skupinu hlasov predstavovali hlasy voličov, ktorí získali aktívne voličské právo v rozpore so zákonom a zo špekulatívnych dôvodov. Pritom pokiaľ podľa sťažovateľov ide o voľby starostu obce, úspešný kandidát (odporca) získal 176 hlasov a navrhovateľ ako jeho protikandidát získal 128 hlasov. Sťažovatelia uviedli, že je vysoko pravdepodobné, že 119 obyvateľov, ktorí nadobudli trvalý pobyt v obci tesne pred voľbami a ktorí podobne ako odporca sú vlastníkami rekreačných chát v rekreačnej oblasti Dobrá, odovzdali svoje hlasy odporcovi. Pokiaľ by títo voliči neboli v rozpore so zákonom prihlásení na pobyt a nebolo by im vzniklo oprávnenie hlasovať vo voľbách do orgánov územnej samosprávy obce Kvakovce, výsledky volieb starostu by boli úplne iné. Ešte výraznejší je vplyv novoprihlásených obyvateľov na výsledky volieb do obecného zastupiteľstva. Najúspešnejší kandidát (odporca) získal 178 platných hlasov, posledný zvolený kandidát (navrhovateľ) získal 134 hlasov a rozdiel medzi posledným zvoleným a prvým nezvoleným kandidátom na funkciu poslanca obecného zastupiteľstva bol len 1 hlas. Vzhľadom na to, že pôvodne zapísaných voličov bolo 360 a napokon po zapísaní ďalších 119 voličov do zoznamu voličov využilo celkovo svoje hlasovacie právo vo voľbách starostu 358 voličov a vo voľbách do obecného zastupiteľstva 362 voličov, je podľa sťažovateľov vysoko pravdepodobné, že voličské právo využila prevažná časť (ak nie všetci) z občanov, ktorí boli na trvalý pobyt v obci Kvakovce prihlásení len tesne pred konaním volieb do orgánov obecnej samosprávy. Na základe uvedených skutočností, vychádzajúc z ustálenej judikatúry ústavného súdu, možno podľa mienky sťažovateľov konštatovať, že umelé a špekulatívne navýšenie voličskej základne v obci Kvakovce tesne pred voľbami o takmer 1/3 voličov, ktorí navyše majú vytvorené relatívne pevné väzby s jedným z kandidátov na starostu a k určitej skupine kandidátov na poslancov obecného zastupiteľstva, výrazne sponchybňuje objektivnosť výsledkov volieb do orgánov obecnej samosprávy ako reflexie slobodnej súťaže politických síl v danej obci.

15. Sťažovatelia navrhli vydať tento nález: *„Ústavný súd Slovenskej republiky vyhlasuje voľby starostu obce Kvakovce konané dňa 15.11.2014 a voľby poslancov do obecného zastupiteľstva obce Kvakovce konané dňa 15.11.2014 za neplatné.“*

16. Sťažovatelia 16. decembra 2014 doplnili svoju sťažnosť, v rámci ktorého navrhli, aby ústavný súd vydal predbežné opatrenie, ktorým uloží miestnej volebnej komisii obce Kvakovce zdržať sa vydania osvedčenia o zvolení poslancov obecného zastupiteľstva a o zvolení starostu obce Kvakovce. Sťažovatelia alternatívne navrhli, aby ústavný súd, ak sa nestotožní s predchádzajúcim návrhom na vydanie predbežného opatrenia, vydal alternatívne predbežné opatrenia, ktorým uloží poslancom Obecného zastupiteľstva obce Kvakovce zdržať sa pri výkone funkcií poslancov obecného zastupiteľstva rozhodovania o rozpočte obce, o prijatí územného plánu obce alebo jeho zmien, o prijatí úveru alebo pôžičky, ako aj nakladaní s majetkom obce presahujúcim hodnotu 5 000 € až do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, resp. zdržať sa pri výkone funkcie starostu obce právnych úkonov, ktorými by mohlo dôjsť k scudzeniu alebo zaťaženiu nehnuteľného majetku obce alebo ktorými by obec vzala na seba záväzok zo zmluvy o úvere alebo zmluvy o pôžičke, ako aj zdržať sa uskutočnenia právnych úkonov v mene obce, ktorých predmet presahuje hodnotu 5 000 € až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

II.

17. Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť

uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

Podľa § 59 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť pre neústavnosť alebo nezákonnosť volieb do orgánu miestnej samosprávy alebo proti výsledku volieb môže podať okrem navrhovateľov uvedených v [§ 18 ods. 1 písm. a\) až e\)](#) aj politická strana, ktorá sa na voľbách zúčastnila, 10 % oprávnených voličov volebného obvodu alebo kandidát, ktorý získal vo volebnom obvode najmenej 10 % voličov.

Podľa § 59 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť proti výsledku volieb do orgánu miestnej samosprávy môže podať aj protikandidát, ktorý získal aspoň 10 % hlasov. Sťažnosť môže podať aj najmenej 10 % voličov príslušného volebného obvodu; k sťažnosti musia byť pripojené podpisy a adresy týchto občanov.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania popri všeobecných náležitostiach uvedených v [§ 20](#) musí obsahovať vyjadrenie sťažovateľa o tom, či napáda voľby na celom území Slovenskej republiky, alebo len v určitom volebnom obvode; kandidát môže napádať len zvolenie iného kandidáta vo svojom volebnom obvode.

Podľa § 60 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania popri všeobecných náležitostiach uvedených v [§ 20](#) zákona o ústavnom súde musí obsahovať údaje a dôkazy o tom, že sťažovateľ je oprávneným navrhovateľom podľa [§ 59](#); to neplatí v prípade navrhovateľov uvedených v [§ 18 písm. a\) až e\)](#).

K spojeniu sťažností

18. Zo sťažností a spisov ústavného súdu vedených pod sp. zn. Rvp 15560/2014 a sp. zn. 15561/2014 vyplýva, že ide o veci, ktoré spolu súvisia, pretože predmetom týchto sťažností je namietaná nezákonnosť a neústavnosť volieb starostu a poslancov Obecného zastupiteľstva obce Kvakovce, ako aj výsledok volieb starostu a poslancov Obecného zastupiteľstva obce Kvakovce uskutočnených 15. novembra 2014.

19. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

20. V zmysle § 112 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

21. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

22. Na základe uvedeného ústavný súd v záujme hospodárnosti konania podľa § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP rozhodol, že veci vedené ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 15560/2014 a sp. zn. 15561/2014 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 15560/2014.

K prijatiu na ďalšie konanie

23. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť predbežne prerokoval, pričom ju skúmal z hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 v spojení s § 59 a nasl. zákona o ústavnom súde. Pretože neboli zistené žiadne dôvody na jej odmietnutie, bola na neverejnom zasadnutí pléna prijatá na ďalšie konanie.

K návrhu na vydanie predbežného opatrenia

24. Ústavný súd po posúdení návrhu na vydanie predbežného opatrenia nevyhovet sťažovateľom v tejto časti sťažnosti, a to predovšetkým z dôvodu, že zo zistení ústavného súdu jednak vyplýva, že k odovzdaniu osvedčení o zvolení za starostu obce, resp. poslancov obecného zastupiteľstva už došlo (12. decembra 2014), ako aj z dôvodu, že osvedčenie o zvolení za poslancov obecného zastupiteľstva alebo starostu obce nie je deklaratórnym správnym aktom, ale iba dôkazným prostriedkom o skutočnosti, že na mandát poslanca alebo starostu bol zvolený konkrétny kandidát. Osvedčenie má najmä evidenčnú či

potvrdzujúcu povahu a miestna volebná komisia ním dáva zo svojej mocenskej pozície verejne najavo, že na mandát poslanca obecného zastupiteľstva alebo starostu nastúpi zvolený kandidát. Iba uverejnenie celkových výsledkov volieb do samosprávy obcí podľa § 44 až § 47 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov má konštitutívny charakter, tzn. na základe dosiahnutých výsledkov volieb vzniká úspešnému kandidátovi subjektívne právo na obsadenie mandátu poslanca obecného zastupiteľstva alebo starostu obce a na jeho pokojný výkon. Bolo by bez právneho významu prijať predbežné opatrenia o zdržaní sa vydania osvedčenia o zvolení, keďže na výkon mandátu poslanca obecného zastupiteľstva alebo funkcie starostu by uvedené predbežné opatrenie nemalo vplyv.

25. Ústavný súd k alternatívnemu návrhu na vydanie predbežného opatrenia uvádza, že v prípade vyhovenia návrhu by ústavný súd zasiahol do oprávnení poslancov obecného zastupiteľstva a starostu obce vyplývajúcich najmä zo zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, a tým aj do práva na pokojný výkon mandátu poslanca obecného zastupiteľstva a starostu obce vyplývajúceho z čl. 30 ústavy. Ústavný súd v tomto smere rešpektujúc prezumpciu ústavnosti a zákonnosti volieb v spojení s právom na pokojný výkon mandátu poslanca obecného zastupiteľstva a starostu obce na základe uskutočnených volieb nevyhovел ani tomuto alternatívnemu návrhu sťažovateľov na vydanie predbežného opatrenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2014